

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
ve Hastaneleri Yayın Organı

gazete

Ankara Tıp

Sayı 13- Ekim / Kasım / Aralık 2008

Ankara Tıp'ta yeni yönetim yeni dönem

Ankara üniversitesi Tıp Fakültesi'nin yeni Dekanı Prof. Dr. İlker Ökten. Fakültemizde 27 Ekim 2008 tarihinde Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal Taluğ'un da katıldığı "Dekanlık Eğilim Yoklaması"nda en çok oyu alan Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. İlker Ökten, Yüksek Öğretim Kurulu'nun da (YÖK) onayıyla Fakültemizin yeni Dekanı oldu. Dekanlık Eğilim Yoklaması öncesi bir konuşma yapan Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Cemal Taluğ şöyle konuştu; "Cumhuriyetin ilk tıp fakültesi olan Ankara Tıp'ta böylesi bir demokratik platformda, dekanlık

eğilim yoklaması yapılması son derece önemlidir. Fakültemiz ve Üniversitemiz için bu seçimin hayırlı olmasını diliyorum."

Fakülte ve Hastanelerimiz yönetiminde kan değişikliği

Fakültemizin yeni Dekanı Prof. Dr. Dr. İlker Ökten, birlikte çalışacağı ekip arkadaşlarını da belirledi. Buna göre; Fakültemizin yeni dekan yardımcıları Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalından Prof. Dr. Murat Özsan ile Gastroenteroloji Bilim Dalından Doç. Dr. Murat Törüner oldu. İbni Sina Hastanesi Başhekimliğine Algoloji Bilim Dalı öğretim üyelerinden Doç. Dr. İbrahim Aşık getirilirken, Başhekim Yardımcılıkları görevini ise Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalından Prof. Dr. Fazıl Alper Tekeli, Radyodiagnostik Anabilim Dalından Doç. Dr. Çetin Atasoy ve Genel Cerrahi Anabilim Dalından Doç. Dr. Bülent Erkek devraldı. Cebeci Hastanesinin yeni

Başhekim Cerrahi Onkoloji Bilim Dalından Doç. Dr. Sancar Bayar olurken, Başhekim Yardımcılığı görevini Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalından Doç. Dr. Haydar Gök, Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalından Doç. Dr. Sadık Eryılmaz ile Prof. Dr. Atilla Aral yürütecek. Prof. Dr. Aral, aynı zamanda Kalp Merkezinin yeni yöneticisi oldu.

Bölüm Başkanlarımız da değişti

Fakültemizin Bölüm Başkanlıkları görevlerinde de artık yeni isimler var. Buna göre Dahili Tıp Bilimleri Bölümü Başkanlığını yine Kardiyoloji Anabilim Dalından Prof. Dr. Çetin Erol yürütürken, Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü Başkanlığına Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Muharrem Gerçeker, Temel Tıp Bilimleri Bölümü Başkanlığına ise Anatomi Anabilim Dalından Prof. Dr. İbrahim Tekdemir getirildi.

Fakültemiz Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Ünitesi'nde şifa bulan hastalar bir araya geldi!

Ankara Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı, Türkiye'nin ve dünyanın sayılı kök hücre nakli merkezlerinden birisine sahip olarak, Türk tıbbına önemli katkılar yapıyor. Fakültemiz Cebeci Yerleşkesindeki binasında tanı, tedavi, eğitim ve araştırma hizmetleri veren Hematoloji Bilim Dalımız, sosyal faaliyetleriyle de

ön plana çıkıyor. Hematoloji Bilim Dalı tarafından bu kapsamda 25 Ekim 2008 tarihinde Cebeci Hastanesi 50. Yıl Anfisi'nde "Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Ünitesi Kök Hücre Nakli Yapılan Hasta ve Hasta Yakınları Geleneksel Toplantısı" adı altında bir buluşma gerçekleştirildi.

Sevizinci geleneksel buluşma toplantısı

Her yıl geleneksel olarak yapılan hasta ve hasta yakınları buluşma toplantısının bu yıl sekizincisi düzenlendi. Toplantıya Fakültemiz Hematoloji Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Günhan Gürman, Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Koordinatörü Doç. Dr. Mutlu Arat,

Hematoloji Bilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Osman İlhan, Prof. Dr. Meral Bekaş, Prof. Dr. Muhit Özcan, Y.Doç.Dr. Tülay Özçelik, Uz.Dr. Pervin Topçuoğlu, Uz.Dr. Şule Mine Bakanay, Başhemşire Rahime Şen, İdari Sorumlu Emre Mutlu, Kök Hücre Nakli Sekreteri Dilek Özcan'ın yanı sıra öğretim elemanları, hasta ve hasta yakınları ile personel katıldı. Hasta ve hasta yakınlarının bir araya getirilerek aralarında kaynaştırma sağlanması, iyileşen eski hastaları, tedavi görmekte olan hastaların görmesi ve moral kazanmasının sağlanmasının amaçlandığı toplantı, çok sıcak bir ortamda gerçekleşti.

Devamı Sayfa 6'da

Kanser araştırmalarının referans merkezi: Ankara Tıp Fakóltesi İbni Sina Hastanesi

Fakóltemiz İbni Sina Hastanesi **Radyodiagnostik Anabilim Dalı Vasküler Girişimsel Bölümü** özellikle nöroendokrin tümörler ile intestinal tümörlerin karaciğere metastazlarında ve karaciğerin primer tümörlerinde cerrahi ve kemoterapi gibi tedavi yöntemlerinden fayda göremeyecek hastalarda, pek çok merkezden daha fazla yapılan vaka adedi ile; tedavi sonuçları, teknik başarı ve ekip çalışmasının en güzel örneğini göstererek Avrupa'da **referans merkezi** olarak kabul edildi. Y 90 radyoaktif maddenin mikro partiküler halinde karaciğerin damarı katerize edilip selektif tümörü besleyen damarlara verilmesi ile yapılan tedavinin erken ve geç takip sonuçları da olumlu bulundu. Nükleer Tıp Anabilim Dalından Doç. Dr. Özlem Küçük'ün takip ettiği, Radyodiagnostik Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Sadık Bilgiç'in uyguladığı tedavinin başarıları sonuçları ile Fakóltemiz İbni Sina Hastanesi kanser araştırma projelerinin yürütüleceği klinik olarak seçildi.

Radyoloji, cerrahi, nükleer tıp ve onkoloji uzmanlarının bulunduğu bir heyet tarafından yapılan operasyon heyetinin başkanlığını yürüten Prof. Dr. Sadık Bilgiç, bu yöntemin hastaya sunulan alternatif olmadığını dile getirerek şu açıklamaları yaptı; "Mutlaka diğer yöntemlerin uygulanması mümkün olmayan hastalara yapılmalıdır. Radyonüklit tedavi yönteminin uygulanması, bağırsak, meme gibi çeşitli kanser tümörlerinin karaciğere metastaz yapması, karaciğerdeki tümörün yerinin cerrahi müdahale açısından risk taşıması, tümörün büyüklüğü ve yayıldığı alanın riskli olması, hastanın ömrünü uzatmaya ve yaşam kalitesini arttırmaya yönelik olarak diğer yöntemlerin sınırlı kalması halinde doğru olacaktır.

Yöntemin ABD'den hemen sonra, bundan 6 ay kadar önce İbni Sina Hastanesinde başarı ile yapıldığını belirten Prof. Dr. Bilgiç, yöntemle ilişkin eğitimin verildiği İspanya, Almanya ve ABD'deki hekimlerden oluşan bilimsel heyet tarafından Avrupa'da "Referans Merkezi" olarak seçildiklerini vurguladı. Prof. Dr. Bilgiç, 2008 yılının Nisan ayından bugüne 30'dan fazla hastaya bu yöntemin uygulandığını de belirterek, tedavi öncesinde hastaya daha önceden anjiyo yapılarak damarlarının yapısının incelendiğini, operasyonun bölgesel anestezi altında yapıldığını ve yaklaşık 1 saat sürdüğünü de sözlerine ekledi.

Fakóltemiz Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Mustafa Tekin TÜBİTAK Teşvik Ödülü'nün sahibi oldu

Türkiye Bilim Teşvik Araştırma Kurulu'nun (TÜBİTAK) her sene verdiği "Bilim ve Teşvik Ödülleri ile TÜBİTAK özel Ödülü" 23 Aralık 2008 tarihinde Çankaya Köşkünde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de katıldığı bir törenle sahiplerini buldu. 3 bilim Ödülü, 18 Teşvik Ödülü ve bir TÜBİTAK Özel Ödülü'nün verildiği 2008 yılında, TÜBİTAK Teşvik Ödülleri'nden birini de Fakóltemiz Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Doç. Dr. Mustafa Tekin aldı. Doç. Dr. Tekin bu ödülü; "**Klinik ve moleküler genetik alanında işitme kayıplarının genetik özellikleri konusundaki uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları**" nedeniyle almaya hak kazandı.

Teşvik Ödülü, ülkemizde yaptığı çalışmalarla, bilime gelecekte uluslararası düzeyde önemli katkılarda bulunabilecek niteliklere sahip olduğunu kanıtlamış, ödülün verildiği yılın ilk gününde 40 yaşını aşmamış hayattaki bilim insanlarına veriliyor.

Hastanede ev konforu

A.Ü. Tıp Fakóltesi Cebeci Hastanesi'ne özel bir firmanın Çocuk Vakfı tarafından annelerin günlük ihtiyaçlarını karşılamak için aile odası inşa ve tefriş edildi.

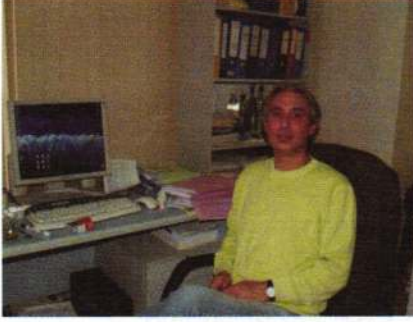
Özel bir firmanın Çocuk Vakfı, son olarak Ankara Üniversitesi (A.Ü) Tıp Fakóltesi Cebeci Hastanesi'nde, refakatçi annelerin günlük ihtiyaçlarını karşılamak ve onlara hastane içinde ev konforunu yaşatmak üzere bir aile odası inşa ve tefriş etti. Aile odası, Çocuk Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Serim, Ankara Üniversitesi Tıp Fakóltesi Cebeci Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

öğretim üyesi Prof. Dr. Emel Cabi Ünal tarafından açıldı.

Bu projeye imza atmaktan mutluyuz

Törende konuşma yapan Firmanın Çocuk Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Serim "Vakıf olarak bu güzel hastanede anlamlı bir proje ile varılmaktan gurur duyuyoruz. Çocuklarının başucunda büyük bir fedakarlık ve sabırla bekleyen annelerimizin, hastanede geçen zamanlarını biraz olsun rahatlatabilmek adına böyle bir projeye imza atmaktan dolayı son derece mutluyuz" dedi.

Hücrenin postacısı "G" proteini

Uzun yıllardır G proteini üzerine çalışmalarını sürdüren Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Ongun Onaran, hücreler arası iletişimin nasıl bir yol izlediği üzerine hem teorik hem de deneysel çalışmalar sürdürdüklerini kaydetti.

Hücre zarında **reseptör** olarak adlandırılıp kimyasal sinyalleri algılayan **proteinler** ile **efektör** denen ve bu sinyalleri bir biyolojik yanıtı dönüştüren proteinler arasındaki sinyal aktarımı **G proteini** tarafından yapılır. G proteini ile kenetli reseptörler çeşitli kimyasal sinyalleri tanıyan büyük bir hücre zarı proteinleri ailesidir. Hücreler arasında kimyasal sinyallerin algılanması üzerine çalışmalarını sürdüren Prof. Dr. Ongun Onaran, hücre zarı reseptörleri içinde yer alan G proteini reseptörlerinde sinyal iletimi mekanizmasını moleküler düzeyde incelediklerini dile getirdi. Prof. Dr. Onaran, "Hücre zarında yerleşmiş reseptörlerden sinir hücreleri üzerinde iletişim sağlayan reseptörlerin ya da hormon reseptörlerinin çoğu bu gruba giriyor. Örneğin adrenalin, serotonin, dopamin, asetilkolin, prostaglandin, GABA, histamin, kolesistokinin, kemokin reseptörlerinin neredeyse tümü bu aileden. Bu reseptörlerin sinyal iletimindeki bilinen rolleri dışında çeşitli virüslerin de, örneğin HIV virüsü gibi, hücre içine girmek için bu reseptörlerden yararlandığı son yıllarda anlaşıldı" dedi.

İlaçların Yüzde 60-70'i G Proteinine Kenetli Reseptörleri hedefliyor

Hücre zarında taşıyıcı ya da enzim gibi çalışan reseptörlerin yanı sıra G proteinine kenetli reseptörlerin bulunduğunu kaydeden Prof. Dr. Onaran, G proteinine kenetli reseptörlerin ortak yapınının, tek bir

zincir proteinden oluşmaları ve bu zincirimsi yapınının hücre zarını 7 kez teğel gibi geçmesi olduğunu ifade etti. Prof. Dr. Onaran, "Hücre zarında bu reseptörler kimyasal haberciler tarafından uyarıldığında, hücre zarının hücre içine bakan yüzünde kendisine yakın bulunan G proteinini uyarıyor, o da sinyali ikinci habercilere kadar iletiyor ve bu sinyal yayılıyor, böylece hücre, dışarıdan gelen uyarıya cevap veriyor. Bu kimyasal sinyaller organizmadaki hücrelerin, dokuların ve organların belli bir eşgüdüm ve düzen içinde çalışmasını sağlayan en önemli araçtır. Dolayısıyla, bugün piyasada kullanılan ilaçların yüzde 60-70'inin G proteinine kenetli reseptörleri hedefliyor olması rastlantı değildir" şeklinde konuştu. Organizmanın hücreler arası iletişiminin küçük bir bölümünün sinir sistemi aracılığıyla olduğunu, önemli bir kısmının ise kimyasal yolla sağlandığını belirten Prof. Dr. Onaran, bu sinyal şebekesinin iyi anlaşılmasının organizmanın fizyolojik bütünlüğünün anlaşılması bakımından önemli olduğunu vurguladı. Bu iletişim ağına kontrollü müdahale edildiğinde istenen değişiklikleri elde etme imkanı sağlandığını anlatan Prof. Dr. Onaran sözlerine şöyle devam etti: "Bu mesajların anlamını, hedeflerini, işleniş mekanizmalarını iyi bilir isek, onları taklit ederek, değiştirerek ya da yönlendirerek organizmanın fizyolojik bütünlüğüne kontrollü ve bilinçli bir müdahale yapmış oluruz. Temel farmakolojinin de amacı budur; organizma denen özde kimyasal makineyi iyi tanıyıp makinenin neresine ne yapıldığı zaman nasıl cevap verdiğini iyi bilmek ve bozulduğunda doğru yere doğru biçimde müdahale etmek."

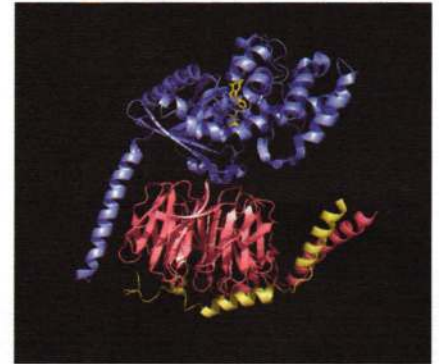
Aminoasitlerin Haritası Çıkarıldı

Yürüttükleri projede beta reseptörlerin (adrenalin ve benzeri maddeleri algılayan bir çeşit reseptör) hücre zarı üzerindeki hareket özelliklerini ve hareket hızlarını ölçtüklerini dile getiren Prof. Dr. Onaran, beta reseptör aracılığıyla oluşan sinyal iletimi üzerinde bu hareketlerin nasıl bir etkisi olduğuna dair çalışmalarını tamamladıklarını kaydetti. G proteini üzerinde çeşitli işlevsel bölgeler arasındaki etkileşimlerin haritasını çıkartmakla ilgili yapılan çalışmayı

teorik olarak matematiksel modelleme ile yaptıklarını söyleyen Prof. Dr. Onaran, "G proteinleri, reseptör sinyallerini hücre içine çeşitli moleküler mekanizmalar kullanarak iletmek üzere evrilmişlerdir. Bu mekanizmaların iyi anlaşılması sinyal iletim sisteminde yer alan proteinlerin işlevsel özelliklerinin iyi anlaşılmasıyla eşdeğerdir. Ama bugünkü bilgi birikimi ve teknoloji ne yazık ki moleküler içindeki mekanizmaların iyi anlaşılmasına elverişli değildir. Bu çalışmanın bu konudaki girişimlere fena sayılmayacak bir katkıda bulunacağına inanıyoruz" dedi.

Bulunan Aminoasitlerde Deneysel Çalışma Başladı

G proteininin reseptörle etkileştikten sonra uğradığı yapısal değişiklik sonucunda efektörle etkileşip onu aktive ettiğini, bu sürecin aslında bir moleküler içi mekanizmadan kaynaklandığını ve araştırmalarının bu noktada başladığını dile getiren Prof. Dr. Onaran, G proteininin içerisinde hangi aminoasitlerin bu iletişimde görev aldığını ortaya çıkarmanın çok karmaşık bir süreç olduğuna dikkat çekti. Bu iletişimde rol alma olasılığı olan aminoasitlerin haritasını çıkardıklarını dile getiren Prof. Dr. Onaran, bu araştırmada bulunan sonuçları deneysel olarak sınadıklarını, bulunan aminoasit noktalarına müdahale ettiklerinde sinyal iletiminin nasıl değiştiğini incelediklerini kaydetti. Farklı aminoasitlerde mutasyonlar yaptıklarını ve sonuçlarını incelediklerini vurgulayan Prof. Dr. Onaran, molekülün fonksiyonel birimlerinde oluşan değişiklikleri belirlemeye başladıklarını söyledi.

Aminoasitler, **protein zincirlerini oluşturan yapı taşlarıdır**. Reseptör, **kimyasal sinyalleri algılayan proteinlerdir**. Efektör, **bu sinyalleri bir biyolojik yanıtı dönüştüren proteinlerdir**.

Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı etkinlerini sürdürüyor

Ankara Tıp Fakültesi Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, çalışmalarına ve bilimsel etkinliklere devam ediyor. Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı bünyesindeki Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin geleneksel aylık konferansları Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı dershanesinde devam ediyor. 2008 yılının ilk konferansını Bilkent Üniversitesi Moleküler Biyoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Tayfun Özçelik verdi. "Genom Evrimi Genetik Hastalıklar" başlıklı konferansa Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi ile birlikte diğer üniversitelerden yoğun bir katılım oldu.

Prof. Dr. İçli Türk Onkoloji Grubu Başkanı
Fakültemiz Tıbbi Onkoloji Bilim

Dalı Başkanı Prof. Dr. Fikri İçli 28 Nisan 2008 tarihinde, Türkiye'deki bütün medikal ve radyasyon onkoloji uzmanlarının üyesi olduğu bir onkolojik araştırmalar grubu olan, Onkoloji Grubu Derneği ve Türk Onkoloji Grubu Başkanlığına seçildi.

Ayrıca A.B.D.'de ülke çapında Onkoloji alanındaki merkezlerin çoğunun üyesi olduğu National Comprehensive ve Cancer Network (NCCN)'in "Clinical Practice Guidelines" başlıklı rehberlerinin Orta Doğu ve Asya ülkelerine adaptasyonu için oluşturulan gruplardan Kolorektal Kanserler Grubu Başkanlığına Prof. Dr. Fikri İçli seçildi. NCCN tarafından planlanan bu faaliyet

kapsamında Prof. Dr. İçli, ilgili ülkeleri temsil eden akademisyenlerle birlikte NCCN rehberinde gerekli değişiklikler üzerinde çalışacak ve sonuçları Abu Dhabi'de 23-26 Nisan 2009'da yapılacak "2nd Annual Middle East and North Africa NCCN Guidelines in Oncology Congress"da sunacak.

Kanser ile ilgili kongre 2010'da Türkiye'de yapılacak

Yine Prof. Dr. Fikri İçli, yönetim kurulu üyesi olduğu "Mediterranean Oncology Society'nin 16-19 Ekim 2008 tarihinde İspanya'nın Cordoba kentinde yapılan kongresine katıldı ve burada yapılan yönetim kurulu toplantısında 2010 Yılı kongresinin Türkiye'de yapılması kararı alındı.

Ankara Tıp Sigarayla savaşa devam ediyor

Fakültemiz bünyesinde çeşitli Anabilim ve Bilim Dallarından öğretim üyeleriyle personel ve öğrencilerin oluşturduğu "Sigara savaş Grubu" çalışmalarını sürdürüyor. Bu çalışmalar kapsamında Grup, aylık toplantılarının Kasım ayı ayağında bir araya geldi. Sigara Savaş Grubu'nun oluşturulan Tıp Fakültesi öğretim üyelerinin katılımıyla 6 Kasım 2008 tarihinde Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı kütüphanesinde gerçekleştirilen toplantıda grubun çalışmalarındaki son durum masaya yatırıldı. Amacı, öncelikle Tıp Fakültesi öğrenci ve çalışanlarının sigaraya başlamalarını önlemek, sigara

içenleri de bırakmaya özendirme ve onlara bu konuda destek vermek olan Grup, bu doğrultuda öğrenci yurtlarında başlatılan öğretim üyesi panel ve sohbetlerine devam ediyor. Fakültemiz İbni Sina ve Cebeci Hastanelerindeki gönüllü hemşireler tarafından oluşturulan diğer sigara savaş gruplarıyla işbirliği ve iletişimi devam ettirme kararı alan Sigara Savaş Grubu, bu çerçevede 18 Kasım 2008 tarihinde Fakültemiz Cebeci Kampusu 50. Yıl Konferans Salonunda Fakültemiz Cebeci Başhekimliği, Başhemşireliği, Hizmet İçi Eğitim Koordinatörlüğü

ve Sigara Sağlık Grubu, Cebeci Hastanesi çalışanlarına yönelik "Sigara ve sağlık" başlıklı bir panel de düzenledi. Panelde Fakültemiz Tıbbi Onkoloji Bilim Dalından Prof. Dr. Fikri İçli, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalından Prof. Dr. Uğur Gönüllü ve Sosyal Hizmet Uzmanı Nesri Şahin konuşmacı olarak yer aldılar.

Ankara Tıp'tan bir ilk daha: Halk Sağlığı Anabilim Dalı Görme Engelliler Rehabilitasyon ve Araştırma Ünitesi

Türkiye Körlük Vakfı Onursal Başkanı Dr. Lütfi DOĞAN Ünite Başkanı Prof. Dr. Aysun İdil'e Teşekkür Belgesi verirken

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı bünyesinde 2004 yılında kurularak hizmete vermeye başlayan Görme Engelliler Rehabilitasyon ve Araştırma Ünitesi, "az görenlerin rehabilitasyonu" konusunda Türkiye'de üniversite bünyesinde

yapılandırılmış ilk ve tek merkezdir. Gerekli cerrahi ve medikal tedaviye karşın, uzak ve/veya yakında yararlı görme sağlanamayan kişilere "az gören" deniyor. Ünite, uygulanan rehabilitasyon programı; az görenler yaşam kalitesi ölçüğü ile bireysel hedeflerin belirlenmesi, görme fonksiyonlarının değerlendirilmesi, uygun az görme yardım cihazlarının önerilmesi ve eğitim aşamalarını içeriyor. Eğitimin iki ana aşaması var; birincisi, mevcut görmenin en yararlı şekilde kullanılabilmesi ve görmenin geliştirilmesi, ikincisi ise önerilen cihazların kullanılmasının öğretilmesine yöneliktir. Ünite, bu güne kadar 4-96 yaş aralığında 750 hastanın rehabilitasyon programı tamamlandı. Hastalarımızın, bireysel hedefleri doğrultusunda, uygulamadan yararlanma oranları

Az görme rehabilitasyonunda kullanılan yardımcı cihaz örnekleri

% 95'tir. Ayrıca, özrürlük, özellikle görme engelliliği, ile ilgili resmi kurumlar ve derneklerle iş birliği yapılarak, bilimsel danışmanlık ve hizmet desteği veriliyor. Ünite, az görenlerin rehabilitasyonu ile ilgili bir yüksek lisans programı yürütüyor ve konu ile ilgili ulusal, uluslararası bilimsel araştırma, proje ve yayınlar yapıyor.

Hayatını bilimsel ve akademik çalışmalara adayan bir hekim Prof. Dr. Yücel Kanpolat emekliye ayrıldı.

Fakültemiz Beyin Cerrahisi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Yücel Kanpolat düzenlenen bir törenle emekliliğe ayrıldı. Beyin Cerrahisi alanında ulusal ve uluslararası alanda söz sahibi olan ve halen de Türkiye Bilimler Akademisi'nin(TÜBA) başkanlığını yürüten Prof. Dr. Kanpolat için Fakültemiz Dekanlığı tarafından 14 Ocak 2008 tarihinde İbni Sina Hastanesi Hasan Ali Yücel Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen emeklilik törenine tıp ve bilim dünyasından çok sayıda davetli katıldı.

Beyin ve ağı cerrahisinde söz sahibi olan Prof. Dr. Kanpolat'ın hayatının anlatıldığı slaytla başlayan törende bir konuşma yapan Fakültemiz Dekanı Prof. Dr. İlker Ökten, Prof. Dr. Yücel Kanpolat'ın Üniversitemiz ve Fakültemizin gelişiminde büyük emeklerinin olduğunu belirtirken,

yine Fakültemizdeki bilimsel ve akademik alandaki çalışmalara çok yararlı katkılar yaptığını söyledi. Prof. Dr. Ökten; "Beyin Cerrahisi alanında önemli çalışmalar yürüten ve Türk Nöroşirürjisine büyük katkıları olan Prof. Kanpolat'ın halen yürüttüğü TÜBA başkanlığı görevinde de bu değerli çalışmalarını sürdürmeye devam edeceğine gönülden inanıyorum" şeklinde konuştu. Prof. Dr. Ökten, konuşmasının sonunda Fakültemize yaptığı katkılardan dolayı Prof. Dr. Kanpolat'a plaket takdim etti.

Fakültemiz Beyin Cerrahisi Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Nihat Egemen, Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı öğretim üyesi ve Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü Başkanı Prof. Dr. Muharrem Gerçeker Prof. Dr. Kanpolat'a

plaket takdim ederken, Fakültemiz Beyin Cerrahisi Anabilim Dalı'nın emekli öğretim üyelerinden Prof. Dr. Hamit Ziya Gökalp da kendisine gümüş bir tabak hediye etti.

Emeklilik töreni Prof. Dr. Kanpolat'ın bilimsel ve akademik anlamda yaptığı çalışmaları anlattığı konuşmasıyla sona erdi.

Şifa bulan hastalar Hematoloji'de bir araya geldi

Sayfa 1'deki haberin devamı

Fakültemiz Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Ünitesinde tedavi gören hastaların sağlığına kavuşan hastalardan B.K. duygularını şöyle ifade etti; "1998 yılında allojeneik kök hücre nakli oldum. O zamanlar İbni Sina Hastanesinde tedavi görürken, basın mensupları bana 'hastaneden ve verilen hizmetten memnun olup olmadığımı sormuşlardı. Onlara 'Ankara Tıp Fakültesi hocalarının son derece başarılı ve son derece hoşgörülü olduklarını' söylemişim. Ankara Tıp'ın başarısı o günden bugüne daha da arttı. O dönem iyi olan teknolojik olanaklar, bugün Cebeci Hastanesi Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Ünitesi'nde daha da ilerlemiş bulunuyor. Bir taraftan öğrenci yetiştiren, diğer taraftan hastaların iyileşmesi için çaba gösteren hocalarıma çok teşekkür ederim" şeklinde konuştu. Kök Hücre Nakli ünitesinde otolog kök hücre nakliyle tedavi görüp tekrar sağlığına kavuşan Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyesi G.D. duygu ve düşüncelerini şöyle aktardı; "Hastalığının başlamasından bugüne kadar geçen 4 yıllık sürede gördüm ki, Ankara Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Merkezi, en gelişmiş, akredite olmuş, son derece emin ellerde işleyen, ülkemizin en iyi kök hücre nakli merkezidir. Ankara Tıp Fakültesi Kök Hücre Nakli Merkezi bilimsel anlamda, etik anlamda, sosyal anlamda taktır, bunu rahatlıkla söyleyebilirim."

Toplantının ardından gazetemize açıklamalar yapan Fakültemiz Hematoloji Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Günhan Gürman'ın görüşleri ise şöyleydi; "Geçen yılki toplantıda öne çıkan haber 1000. naklin gerçekleştirilmiş olması iken, bu sene Kök Hücre Nakli Ünitesi'nin 20. yılını doldurmuş olması gündeme damgasını vurdu. Bilindiği üzere geçtiğimiz yüzyılın ortalarında kemik iliği nakli; kanserler ve kemik iliği yetmezlikleri gibi ölümcül hastalıkların tedavisinde kullanılmaya başlanmıştır. Zamanla kemik iliği dışında da kök hücrelerin elde edilebileceği kaynakların varlığının keşfedilmesi ve uygulamaya girmesi ile (periferik kandaki kök hücreler ve kordon kanı hücreleri) isimlendirme "kök

hücre nakli" olarak yerleşmeye başlamıştır. Bu işlem aslında en zor organ naklidir. Kanser ve kemik iliği yetmezlikleri yanı sıra, yapısal anomalilerle ve hayatı tehdit eden fonksiyon bozuklukları ile birlikte giden çeşitli genetik hastalıkların, bazı metabolik hastalıkların, bağışıklık sisteminin bazı hastalıklarının tedavilerindeki uygulamalar da giderek artmıştır. Kök hücrelerin farklı sistemler için tamir veya yeniden yapılanma özelliklerinin cazibesi, bilinen yöntemlerin çare olmadığı bazı hastalıklarla ilgili çalışmaları ortaya çıkarmıştır. İnfarktüs sonrası hasarlanan kalp kası fonksiyonlarının kazanılması, kalıcı felçlere yol açabilen beyin ve omurilik hasarlarının iyileşmesi,

hasarlı iskelet dokusunun yenilenmesi, şeker hastalığının tedavisi, bazı ürolojik hastalıkların tedavisi ve diş hekimliği bu çalışmalardan örneklerdir.

Ankara Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Ünitesi faaliyetine ilk kez 1988 yılında bir Hodgkin lenfoma hastasına yapılan otolog kemik iliği transplantasyonu ile başlamıştır. Kısıtlı imkanlarına rağmen şevk ve özveri ile sürdürülen uygulamalar bir toplum hizmetini karşılama ötesinde ulusal ve uluslar arası bilime katkı sağlayan "ilkleri" de içeren düzeylere ulaşmıştır. Bunlar; 1. 1992: Türkiye'de ilk otolog periferik kan kök hücre transplantasyonu, 2. 1993: dünyada ilk olarak aplastik anemi hastalığında allojeneik periferik kan kök hücre transplantasyonu -Bu uygulama aynı zamanda Türkiye'de ilk, dünyada üçüncü allojeneik periferik kan kök

hücre transplantasyonu uygulamasıdır-, 3. 1994: Türkiye'de ilk kez transplantasyon sonrası kanser nüksünde donör lenfosit infüzyonu, 4. 1994: Türkiye'de ilk kordon kanı saklanması, 5. 1995: Türkiye'de ilk kordon kanı transplantasyonu, 6. 1996: Türkiye'de kurulan ilk Hemaferes Ünitesi 7. 1998 Türkiye'de ilk myeloablative olmayan hazırlama rejimi ile allojeneik periferik kan kök hücre nakli. 8. 2007 Türkiye'de ilk kez 1000. nakil sayısına ulaşılması Kök Hücre Nakli Ünitesi aktivitesini halen Fakültemiz Cebeci Yerleşkesinde Hematoloji Bilim Dalının yerleştiği binada toplam 21 yatakla, ancak yetersiz sayıdaki eleman ve ekipmanla, aynı özveri ile sürdürmektedir. Şu ana kadar 627 allojeneik (24 akraba dışı, 7 kordon kanı), 466 otolog, toplam 1103 nakil gerçekleştirmiş olup, ünite 1 Haziran 2010 tarihine kadar EBMT nezdinde akreditedir. Ankara Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı Kök Hücre Nakli Ünitesi, ülkemizdeki tüm erişkin allojeneik nakillerin %22'sini ve otolog nakillerin de %15'ini gerçekleştirdiği ve bu alanda yadsınamayacak bir katkıya ve yere sahip olduğu anlaşılmaktadır. Hem Amerika Birleşik Devletleri, hem de Avrupa'da kök hücre nakli ünitelerinin ancak %8'lik bir dilimi yılda 100 üzerinde nakli gerçekleştirebilmektedir. İlk bölümde özetlenen, bilimsel olarak kanıtlanmış olan uygulamaları gerek rutin hasta hizmeti, gerek çeşitli uluslar arası çalışmalar içinde sürdüren Kök Hücre Nakli Ünitesi, aynı zamanda multidisipliner zeminde kök hücre konusundaki çalışmalarda temel unsur olarak yer almaktadır. Bunlar laboratuvar bazlı çalışmalar veya çeşitli organların hasarlanmalarının tamiri için kök hücrelerin kullanılması denemeleri olabilmektedir. Kök hücrelerin elde edilmesi, hayatîyetlerinin değerlendirilmesi, özelliklerinin tespiti, uygulamaları, yerleşim ve gelişimlerinin takibi, uygulama sonrası komplikasyonların tetkiki, tespiti ve tedavisi gibi konulardaki engin deneyimi ve ehliyeti, bu çalışmalarda Hematoloji Bilim Dalı ve Kök Hücre Nakli Ünitesi'nin vazgeçilmezliğini göstermektedir.

Ankara Tıp'ta "Hasta Güvenliği" toplantısı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı ve İbni Sina Hastanesi Başhemşireliği tarafından Hasta Güvenliği adı altında bir konferans düzenlendi. Sağlık kuruluşlarındaki hasta güvenliğine ve sağlığına yönelik eksiklikler ile bu eksikliklerin giderilmesi için yapılacak çalışmaların masaya yatırıldığı konferans, Fakültemiz İbni Sina Hastanesi Hasan Ali Konferans Salonu'nda 12 Kasım 2008 tarihinde gerçekleştirildi. Konferansın açılış konuşmasını yapan İbni Sina Hastanesi Başhemşiresi Uzman Hemşire Emel Türkbey, sağlık kuruluşlarındaki yönetim standartlarının önemine değinerek, 2005 yılından itibaren Fakültemiz ve Hastanelerimizde akreditasyon çalışmalarına başladığını belirtti. Günümüzdeki her gün yüzlerce hatta binlerce insanın sağlık kuruluşlarından yararlandığını ifade eden Türkbey, "Riskli alanlar olarak da tanımlanan hastanelerin hasta güvenliği konusunun önemi üzerinde durması gerekiyor. Tıbbın babası Hipokrat'ın da dediği gibi "önce zarar vermeyiniz" ilkesinden hareketle hastanelere gelen hastalara öncelikle başka bir hastalık bulaştırılmaması gerekir. Güvenli bir sağlık hizmeti için hastaların, yaralanmaması, sakatlanmaması, ek hastalıklara maruz kalmaması son derece önemlidir." dedi. Amerika Birleşik Devletlerinde her yıl 98 bin kişinin hastanelerdeki tıbbi hatalar nedeniyle yaşamını kaybettiğini belirten Türkbey, "buna rağmen ordaki hastane ve kliniklerin bu rakamları net bir biçimde ortaya koyuyor. Böylece hatalarını ve neden hata yaptıklarını görüyor ve ona göre önlemler alıyorlar. Ülkemizde de bu konuya ciddi olarak eğilmemiz gerekiyor." şeklinde konuştu. Dünyada her 10 hastadan birinin meydana gelen tıbbi hatalar nedeniyle ciddi şekilde zarar gördüğünü belirten Türkbey, yanlış şeyin yapılması, doğru şeyin yapılmaması yada doğru şeyin yanlış yapılmasını tıbbi hatalara neden olduğunu belirtti. Hasta güvenliği konusunda hazırlanan hasta güvenliği rehberine de değinen Türkbey, bu rehberin; hasta kimlik bilgilerinin doğru

olması, hasta bakımını sağlayanların arasındaki iletişim etkinliğinin geliştirilmesi, önemli ilaçların kullanılmasında güvenliğin sağlanması gibi maddeleri içerdiğini de sözlerine ekledi. Konferansta bir konuşma yapan Fakültemiz Genel Cerrahi Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Sadık Ersöz, hasta güvenliği konusunu önemine vurgu yaparak, "hasta güvenliğinde aklınıza gelmeyen başınıza gelebilir" şeklinde konuştu. Hastaların güvenliğinde, temizlik, titizlik ve dikkatin çok önemli olduğunu belirten Prof. Dr. Ersöz, bu tür toplantıların bu konudaki eksikleri tespit etme ve çözülmesi konusunda önemli işlevler üstleneceğini de söyledi. Hasta güvenliği konferansının

yapılmasında büyük emekleri geçen Fakültemiz Genel Cerrahi Anabilim Dalı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Semih Baskan, 1 Temmuz 2007 tarihinde Yakınoğu Üniversitesi tarafından yapılan bir hasta güvenliği toplantısına katıldığını, bu toplantıdan sonra aynı şekilde bir toplantının Ankara Tıp'ta da yapılabileceğini düşünerek çalışmalara başladıklarını ve bu toplantıyı organize etmekten mutluluk duyduklarını söyledi. Toplantıda katılımcılara "Cerrahide Hasta Güvenliği" konusu hakkında bilgiler aktaran Prof. Baskan tıp biliminde kendilerini öğretilen ilk kuralın "önce zarar verme" olduğunu belirtti. Tıbbi hataların aynı zamanda kişisel ve toplumsal anlamda sağlık giderleri açısından da artışa yol açtığını belirten Prof. Dr. Baskan, bu durumda ülke ekonomilerine büyük eke maliyetler getirdiğini dile getirdi. Başlıca tıbbi hataları; yanlış ilaç kullanımı, hastane enfeksiyonları, hastanın yatağından yada sedyeden

düşmesi, ameliyat hataları olarak sıralayan Prof. Dr. Baskan, "tıbbi hataların % 6.6'sı maalesef ölümlerle sonuçlanıyor" dedi. Sağlık hizmetlerinde hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve tıbbi hataların önlenmesine yönelik çalışmaların son derece önemli olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Baskan, dünyada her yıl 1 milyon kişinin ameliyat esnasında ve ameliyatlar sonrasında öldüğünü söyledi. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) dünyanın her yerinde uygulanabilir bir tıbbi hataları önleme listesi hazırladığını belirten Prof. Dr. Baskan, bu listenin 3 bölüme ayrıldığını belirtti. Ameliyat öncesi yapılacak işlemler bölümünde; hasta kimlik bilgilerinin doğruluğu, hangi tarafa ameliyat yapılacağı, ne ameliyatı yapılacağı, bilgilendirilmiş onam, hastanın bilinen bir alerjisinin olup olmadığı maddelerinin olduğunu dile getirdi. Prof. Dr. Baskan, ameliyat esnasındaki önlemlerin de; ameliyat ekibinde herkesin birbirini tanıması, ameliyat öncesi antibiyotik uygulamasının yapıp yapılmadığı, cerrahın ameliyat süresini ekibiyle paylaşması olduğunu söyledi. Prof. Dr. Baskan WHO'nun ameliyat sonrasında alınacak önlemleri ise şöyle sıraladığını belirtti; yapılan ameliyatın tanımının belirlenmesi, ameliyat hemşiresinin cerrahi alet, tampon, kompres ve iğne sayımlarını kontrol etmesi, ameliyat esnasında herhangi bir olay meydana gelmişse bunun yazılı kayıt altına alınması.

Hasta Güvenliği Toplantısına Fakültemiz öğretim üyelerinin yanı sıra Hacettepe ve Gazi Üniversitesi'nden de öğretim üyeleri sunumlarıyla katkıda bulundu.

FTR Anabilim Dalı faaliyetlerini sürdürüyor

Fakültemiz Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı (FTR) İbni Sina ve Cebeci Hastanelerinde hizmet vermeye devam ediyor. FTR Anabilim Dalı 2008 yılı içinde de gerek kongre ve sempozyumlara katılım, gerekse diğer çalışmalarını yürütmek açısından hareketli bir dönem geçirdi. Merkezi FTR Anabilim Dalı'nda olan ve 1945 yılında kurulan "Türkiye Romatizma Araştırma ve Savaş Derneği"nin (TRASD) 14-18 Mayıs 2008 tarihinde hazırladığı kongreye FTR Anabilim Dalından öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri gerek

konuşmacı olarak, gerekse poster sunumları ile katıldı. Bu kongrede FTR Anabilim Dalından Dr. Nihal Koç sözlü sunum ile 3.lük ödülünü almaya hak kazandı.

FTR Anabilim Dalı, Antalya'dan yapılan Ulusal Osteoporoz Kongresine katıldı ve Anabilim Dalından 3 asistan doktor (Dr. İsmahan Bozbey, Dr. Derya Yıldızlar, Dr. Ümit Sarp) klinikler arası bilgi yarışmasında 3.lük ödülünü aldı. Yine 6-8 Kasım 2008 tarihinde Ankara Sheraton otelde düzenlenen 1. Tıbbi Rehabilitasyon Kongresinden önce düzenlenen kurslardan biri de FTR Anabilim Dalı'nın Cebeci Hastanesi binasında verildi. Kursta inme, spinal kord yaralanması ve serebral palsi gibi konular işlenirken, katılımcılarından olumlu geri bildirim alındı. Son olarak ta 27-28 Kasım 2008 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından Ankara Swiss Otelde gerçekleştirilen "Ölçme ve

Değerlendirme Sempozyumu"na Fakültemiz FTR Anabilim Dalından 3 öğretim üyesi konuşmacı, diğer öğretim ve araştırma görevlileri de dinleyici olarak katıldı.

FTR'ye nöropatik ağrı değerlendirme cihazı

Fakültemiz Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, bilimsel anlamda çalışmalarını yürütürken hastalarına yönelik çalışmalarını da günümüz modern teknolojinin imkanları ışığında sürdürüyor. Bu kapsamda Anabilim Dalının Fizik Tedavi Ünitesinin girişine nöropatik ağrıyı değerlendiren bir cihaz yerleştirildi. Bu cihazla, sorular sesli olarak soruluyor, cevaplar dokunmatik olarak işaretleniyor ve sonuçlarda küçük bir çıktı halinde hastalara veriliyor.

Canlı yayınlı ortopedi toplantısı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Mezuniyet sonrası eğitim etkinliği çerçevesinde düzenlenen Ortopedi Günleri, 10-11 Ekim tarihleri arasında panel, konferans, video ve vaka sunuları ile gerçekleştirildi.

Bu yıl ilki gerçekleştirilen Ortopedi Günleri-2008, 10-11 Ekim tarihleri arasında Ankara Sheraton Hotel'de büyük ilgi gördü. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbni Sina Hastanesinde gerçekleşen ameliyatı canlı yayında izleyen salondaki katılımcılar, ameliyathaneye soru yöneltme şansı yakaladılar.

Kongre Başkanı Ankara Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ertan Mergen, "Prof. Dr. Avni Duraman anısına gerçekleştirilen toplantının amacı; özellikle araştırma görevlileri ve yeni uzmanların görmedikleri olguları hem canlı ameliyatlara izletmek hem de anlatmak" dedi. Prof. Dr. Mergen, kendi kliniklerinde ortopedinin her dalında uğraşan uzmanlar olduğunu da kaydetti.

Ortopedi de Son Gelişmeler Konuşuldu

Canlı ameliyatı yapan ve izleyenler arasında uydu yardımıyla canlı bağlantı sağlanarak toplantının interaktif olarak düzenlenmesi ile daha da güzelleştiğini dile getiren Kongre Sekreteri Ankara Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Öğretim üyesi Prof. Dr. Bülent Erdemli kongre hakkında şöyle konuştu: "Meslektaşlarımızın günlük pratikte akıllarına takılan sorularının direk canlı yayın sırasında ameliyatı yapan cerraha sorup cevap alabilmesi alışıldık bir format değil. Dolayısıyla genç asistan ve uzman arkadaşların eğitimi açısından kaçırmamaları gereken bir fırsat. Önümüzdeki senelerde devam edecek olan bu toplantının, bir bölümü de hemşireler için yapılacak. Bu ise ülkemizde hemşire eğitimi açısından düzenlenecek ilk uygulamalı kurs olacaktır."

Küçük hediyeler büyük mutluluklar

Ankara, Bahçelievler, Başkent ve Kızılay'daki bazı yardım kulüpleri üyeleri 20 ve 27 Aralık tarihlerinde birkaç alışveriş merkezindeki oyuncak marketlerinin önünde kurdukları standlarda, yılbaşı hediyesi olarak oyuncak alanlardan, küçük bir parça da kendileri için alıp sepetlerine atmalarını rica ettiler. Bu şekilde 2 günde toplanan yaklaşık 400 parça oyuncağın bir kısmını 28 Aralık Pazar günü Ankara Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'nda tedavi gören hasta çocuklara verdiler. Fakültemiz Cebeci Hastanesi Başhekim Yardımcısı Doç. Dr. Haydar Gök de bu anlamlı günde gerek bu etkinliği gerçekleştirenleri gerekse tedavi gören çocukları yalnız bırakmadı. Oyuncakların geri kalanları da 23 Nisan'da aynı klinikte düzenlenecek parti için saklanacak.

Ankara Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı

Cumhuriyetin İlk Tıp Fakültesinin Patoloji Anabilim Dalı olarak eğitim hizmetine başlayan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, yetiştirdiği uzman patologlar ve öğretim üyeleri ile tüm yurttan birçok üniversitenin kurulmasını sağlayan, köklü bir kurumdur. Anabilim Dalında sitolojik incelemeler 1988 yılında kurulan Klinik Sitoloji Bilim Dalı tarafından yapılıyor. İmmunopatoloji ünitesi 1995 yılında kurulmuş olup, sonrasında eklenen moleküler patoloji ünitesiyle birlikte immün ve moleküler tanı için ileri tekniklerin kullanılması olanağını sağlıyor.

Ankara Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda günümüzde tanısal patoloji laboratuvar hizmeti olarak yılda yaklaşık 25000 hasta materyali, 16000 sitoloji materyali ve ameliyathanede acil "frozen tanı" amaçlı yılda yaklaşık 5000 hasta örneği inceleniyor. İleri tetkikler olarak immunhistokimya ve immünfluoresan mikroskopisi, moleküler yöntemlerden in-situ hibridizasyon, PCR temelli moleküler yöntemlerin rutin olarak kullanıldığı Ana Bilim Dalında tanısal amaçlı pek çok farklı hastaneden konsültasyon örnekleri kabul ediliyor ve değerlendiriliyor.

Patoloji Anabilim Dalı'nda Öğretim Üyeleri farklı konularda uzmanlaşmış bulunuyor. Öğretim üyeleri gerek tanısal amaçlı hasta materyallerinin incelenmesi, gerekse bilimsel araştırmalarını kendi çalışma konularında yapıyor. Patoloji Anabilim Dalı bilimsel çalışmalarını çeşitli klinik dallarla birlikte yürütüyor. Ayrıca, 2003 yılından itibaren Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü işbirliği ile Enstitünün yüksek lisans eğitim faaliyetlerine katkıda bulunuyor. Bu kapsamda 2

doktora, 4 master öğrencisinin tez çalışmaları Patoloji Anabilim Dalı öğretim üyeleri tarafından yürütülmüştür veya halen yürütülüyor.

Ulusal çok merkezli patoloji çalışmaları arasında bulunan, Gastrointestinal Stromal Tümörlerin (GIST) mutasyon profili, kolon karsinomlarında RAS mutasyonlarının değerlendirilmesi gibi çalışmaların moleküler deneyleri moleküler patoloji ünitesinde gerçekleştiriliyor. Türkiye Lenfoma Konsültasyon Zinciri Projesi koordinatörlüğü de Patoloji Anabilim Dalı Hematopatoloji Grubu tarafından yapılıyor. Patoloji Anabilim Dalı ulusal ve uluslararası katılımlı pek çok kursa ev sahipliği yapmıştır. Bu kurslarda öğretim üyelerinin deneyimlerini

patologların eğitimi amacıyla aktarmaları sağlanıyor.

Ankara Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı geçmişte kendi fiziksel mekanında bir kısmı Avrupa Patoloji Okulu bünyesinde, bir kısmı patoloji dernekleri tarafından gerçekleştirilen dermatopatoloji, gastrointestinal sistem patolojisi, hematopatoloji, tiroid patolojisi, akciğer patolojisi, pankreas ekzokrin ve endokrin tümörleri, konularında yapılan uluslararası kurslarda ülkemiz patoloji uzman ve araştırma görevlilerinin meslek içi pratik ağırlıklı patoloji eğitimlerine büyük katkılar sağladı.

En son geçtiğimiz yıl yapılan Patoloji Dernekleri Federasyonu tarafından organize edilen "patolog-laborant ortak uygulamalı immunhistokimya kursu" anabilim dalı çatısı altında teknisyen ve patologların birlikte eğitiminin sağlandığı, çok rağbet gören

uygulamalı bir kurstur. Genel Cerrahi Anabilim Dalı ile işbirliği içerisinde Leeds Üniversitesinden Prof. Dr. P Quirke tarafından Rıdvan Ege uygulama laboratuvarında "kolorektal rezeksiyon materyallerinin makroskopik değerlendirilmesi ile ilgili uygulamalı cerrahi patoloji kursu"na üniversiteden ve Ankara'daki devlet hastanelerinden 70 patoloğun katılımı oldu.

Çok az sayıda uzman hekim ve öğretim elemanı bulundurmasına rağmen, gerek rutin çalışmalar, gerekse eğitim ve bilimsel faaliyetleri ile saygınlığını ve önemini ortaya koyan Patoloji Anabilim Dalı ve Sitoloji Bilim Dalı, 2008 yılı Fakültemiz Cerrahi Tıp Bilimleri bünyesindeki birimler içerisinde, toplamda ve öğretim üyesi başına düşen yayın sayılarında Fakültemizde en fazla sayıda bilimsel yayın üreten birim olma ünvanını koruyor. Bir süre önce Çevre Bakanlığı'nın da katkısıyla, iş ve işçi sağlığı kuralları, laboratuvar atıklarının çevreyi kirletmeyecek şekilde yok edilmesi amaçlı oluşturulan projelerle, patoloji laboratuvarının makroskopi salonunun yeniden yapılandırılması çalışmalarına başlandı. Bu şekilde eğitim kadrosunun yanı sıra laboratuvar alt yapısında da uluslararası standartlara uygunluğunun sağlanması amaçlandı. Yakın zamanda başlatılan, Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı işbirliği ile yürütülen bir proje ile hayattaki emekli hocalarımızın anılarıyla patoloji anabilim dalının tarihinin bir eser içerisinde ölümsüzleştirilmesi hedefleniyor.

Göğüs Hastalıkları Kliniğinde 'Elektromagnetik Navigasyon' ile diğer yöntemlerle ulaşılamayan kitle ve lenf nodlarına ameliyatsız ulaşım tanı konabiliyor.

Fakültemiz Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalından Prof. Dr. Demet Karnak okuyucularımıza Elektromagnetik Navigasyon konusu hakkında bilgiler aktardı. Prof. Dr. Karnak şu açıklamaları yaptı; "Elektromagnetik Navigasyon tanısız bronkoskopi yöntemlerinden biridir. Savaş sanayi için geliştirilmiş bu navigasyon teknolojisinin tıba aktarılmasıyla cihaz prototipleri 2000 yılında oluşturulmuştur. Bu işlem için multidedektör bilgisayarlı tomografi ile 1 mm kesit kalınlığında temin edilen kesitlerin CD'ye aktarılması yeterli

olmaktadır. Daha sonra olguya bronkoskopi yapılmakta; bronş yolları daha önce cihazın belleğinde kayıtlı olduğu için hekimin işlem sırasında belli işaretlemeleri yapmasıyla kolaylıkla hedefe kilitlemesi gerçekleşmektedir. Bu yöntem hayvan deneyleri sonrası, 2005 yılından itibaren insanlarda uygulanmaya başlanmıştır. Bu yöntemin yerleşmesiyle, tanı amaçlı operasyonlar azalacaktır."

Amerika'nın ve Avrupa'nın sayılı gelişmiş merkezlerinde bulunan bu cihaz Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniğine 2008 yılının Ocak ayında, Prof. Dr. Demet Karnak'ın yürütücülüğünü yaptığı TÜBİTAK projesi kapsamında temin edildi. Girişimsel bronkoloji ile uğraşan Prof. Dr. Karnak ilgili eğitimini ABD 'Cleveland Clinic'de tamamladı ve sertifikasyon projesini bu konuda

verdi. Bu projenin radyolojik desteği Radyodiagnostik Anabilim Dalından Prof. Dr. Serdar Akyar ve Doç. Dr. Çetin Atasoy'a tarafından sağlanıyor.

Prof. Dr. Karnak ayrıca şu bilgileri de aktardı; "Klinik Sitoloji Bilim Dalından Yrd. Doç. Dr. Koray Ceyhan da işlem sırasında bulunuyor ve örnek alınır alınmaz sitolojik tanı koymak mümkün olabiliyor. Bu uygulama tanı başarısını arttıran bir yaklaşımdır. Şimdiye kadar yirmi civarında hastada uygulanan bu yöntemin tanısız başarısı, lenf nodüllerinde %90, periferik nodüllerde %85'dir. Yakın gelecekte ulaşılan nodüllerin radyofrekans ablasyon ile yok edilmesi, kitle içine ilaç enjekte edilerek lokoreyonel kemoterapi yapılması ya da lokal radyoterapi (Cyber-knife) uygulanması mümkün olabilecektir."

Üniversitemizde bir ilk: Pulmoner Alveoler Proteinozda tek tedavi yöntemi olan "total akciğer lavajı" tekniği Göğüs Hastalıkları Kliniğimizde başarıyla uygulanıyor.

Pulmoner alveoler proteinoz, 1/100.000 hastada görülen, solunumun en uç birimlerini döşeyen hücrelerin sentezlediği aşırı protein yapımı ve bu proteinlerin akciğerde birikmesi sonucu gelişen bir hastalıktır. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Kliniğinde bu hastalığın tedavisi 'Total Akciğer Lavajı' ile mümkün olabiliyor. Bu tedavi son 1 yıldır Kliniğimizde başarıyla uygulanıyor. Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı Prof Dr Oya Kayacan tarafından tanı konulan son hastamız G.K., işlem öncesi ciddi nefes darlığı yakınması varken artık nefes alabilir hale gelmiştir. Önce Bölümümüz bronkoskopi ünitesinde hastamızın sağ akciğerine 'multiple fraksiyonel lavaj' uygulanmış, kan gazı değerleri anestezi alabilecek değerlere yükseltildikten sonra total akciğer lavajı uygulanmış ve fizyolojik/fonksiyonel parametrelerinde belirgin düzelme olduğu saptanmıştır. Bu

teknik, çift lümenli endotrakeal tüp konulmasına dayanan özel bir anestezi tekniğiyle Cebeci Kampüsü Ameliyathanesinde 13 litre sıvı kullanılarak hastanın sol akciğerinin vücut ısısındaki sıvılarla yıkanması işlemidir. Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalından Prof. Dr. Demet Karnak, Uz. Dr. Aydın Çiledağ, Uz. Dr. Nalan Demir ve Dr. Pınar Akın tarafından gerçekleştirilen bu operasyonda, özellikle genel anestezi, Anestezyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalından Doç. Dr. Zekeriya Alanoğlu tarafından uygulanmış idamesi de Dr. Tayfun Çakır tarafından sağlanmıştır.

Foto 1. G.K: "İşlem öncesi yatarken bile nefes darlığı yaşıyordum. Çarpıntı yapıyordum. Bir kat merdiven bile çıkamıyordum. Ama işlemden sonra çok rahat hareket edebiliyorum. Nefes alış verişlerim çok güzel oldu. Dört kat dahi merdiveni çok rahat çıkabiliyorum, kendimi çok çok iyi hissediyorum".

Foto 2. Total akciğer lavajının yukarıdaki örnek şişelerinde süt görünümünden giderek berrak hale geldiği ve şişe dibinde tortu bıraktığı izleniyor.

V. Tıp Etiği Kongresinde biyoetik konuşuldu

13-15 Kasım tarihleri arasında V. Tıp Etiği Kongresi, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Yerleşkesinde yapıldı. "Tıp Etiğinden Biyoetiğe" ana başlığı altında düzenlenen kongre uluslararası platformda gerçekleştirildi.

Türkiye Biyoetik Derneği'nin 13-15 Kasım tarihleri arasında düzenlediği V. Tıp Etiği Kongresi Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Yerleşkesinde yapıldı. "Tıp Etiğinden Biyoetiğe" ana başlığı altında düzenlenen kongrede, biyoetiğin gelişmesine ve eğitimine katkıda bulunarak, sağlık uğraşları ve diğer bağlantılı alanlarla ortak çalışmaları özendirmek ve geliştirmek amacını taşıdı.

Açılış konuşmasının ardından Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Semlin Tufan'ın destekleriyle Sanatorya Gençlik orkestrası şef Mehmet Efe yönetiminde konser verildi. Kongre'de ayrıca Geriatri ve etik kursu, Klinik araştırmalar ve etik paneli, serbest kongre bildirimleriyle biyoetiğin temel konuları çok yönlü ve disiplinler arası perspektifle sunular yapıldı. Kongrelerde yapılmayan gerçekleştirilen Türkiye Biyoetik Derneği, Dr. Volkan Kavas'ın önderliğinde Seyreylem Belgesel Kolektifi yapımı olan film gösterimi yapıldı.

Tıp Etiği, Ahlaki Değer Ve

Yargıların Tıp Alanına Uygulanmasını İnceler

Uluslar arası platformda yapılan toplantının açılış konuşmasında Türkiye Biyoetik Derneği ve Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı Doç. Dr. Yeşim Işıl Ülman şöyle konuştu: "Ankara Üniversitesi Deontoloji Anabilim Dalı işbirliği ile hazırlanan kongrenin alt başlığı 'Tıp Etiğinden Biyoetiğe' altında yapıldı. Bu kavram ve süreç hazırlıkların başlangıcından itibaren toplantının ana kurgusunu oluşturmuş ve ufkunu çizmiştir. Kongrenin kapsamı ve ana hatları, tıp etiği, biyoetik, sağlık etiği, dişhekimliği etiği gibi geniş bir perspektif ile oluşturuldu. Tıp etiği temel olarak ahlaki değer ve yargıların tıp alanına uygulanmasını inceleyen bir disiplindir. Ancak bu demokratik ahlak yaklaşımının da üzerinde klinik ortamda ortaya çıkan değer sorunlarını saptama, inceleme, çözüm önerileri sunarak karar üretme sürecini ele alan klinik etiğini de kapsar. Biyoetik kavramı biyoloji ve tıp alanındaki teknolojik gelişmelerin ve ilerlemelerin beraberinde getirdiği etik çatışmalar, sorunlar üzerine tartışmak, çözüm bulmakla uğraşan felsefik bir çalışma alanını niteler."

Tıbbi Etiğin Geniş Açılımı Yapıldı

İlk kongre başkanlığını yaptığı toplantıda konuşan Türkiye Biyoetik Derneği Kurucu Üyesi ve Kongre Başkanı Prof. Dr. Yaman

Örs, "Tıbbi etiğin daha geniş açılımının yapıldığı bu kongrenin devamında, gelecek yıl İsrail'de toplantı düzenlenecek. Biyoetik terimi anlam kaymasına uğradı, sağlık uğraşları çerçevesinde, etik kurullar biyoetik kurulu olarak anımsanmaya başlandı. Tüm canlılık bilimi etiği anlaşılması, kongrenin biyoetik ile örtüşmüş oluyor" dedi.

Sağlık etiği ve felsefesi alanında öğretim üyesi olan Prof. Dr. Lennart Nordenfelt'te açılış konuşmasında düşüncelerini paylaştıktan sonra konuşan Fakültemiz Dekanı Prof. Dr. İlker Ökten, tıp uğraşının hedefine varılabilmesinde bilimsel bilgilerin yanında bazı mesleki ve insani değerlerin yansımalarının büyük önem taşıdığını belirtti. "Gerçek tıp alanı ile sınırlı kalmayıp yaşama yönelik teknik ve bilimsel her türlü insan uğraşına yansımıştır" diyen Prof. Dr. Ökten, bunun bir sonucu olarak günümüzde biyoetik kavramının sıklıkla kullanılmaya başlandığını ifade etti.

Tıp etiği alanının gelişmesinin ve bugünlere gelmesinin ve bu kalitede bir kongrenin yapılabilmesinin ne kadar önemli olduğuna değinen Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Yasemin Oğuz, ne kadar çok emeğe mal olduğunu ve bu emeğin sevgiyle yapıldığını dile getirdi.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
ve Hastaneleri Yayın Organı

gazete Ankara Tıp

Sayı 13- Ekim / Kasım / Aralık 2008

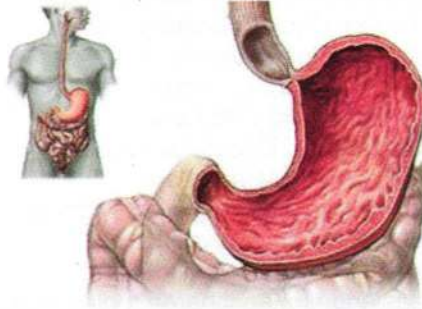
A.Ü. Tıp Fakültesi Adına Sahibi: Prof. Dr. İlker ÖKTEN
A.Ü. Tıp Fakültesi Adına Yazı İşleri Müdürü: Uz. Burhan TÜKEL
Yönetim Yeri: A.Ü.T.F. Basın Bürosu,
(Dekanlık- Morfoloji)
PK. 06100
Sıhhiye / ANKARA
Tel: (0312) 310 30 10 / 207
Haber: Ahmet GÖVEZ
Tasarım: Mehtap KULAKSIZ
Basım Yeri: A.Ü. Basımevi
İncitaşı Sok. No:10
Beşevler / ANKARA
Tel: (0312) 222 28 40
Basım Tarihi: 13.02.2009
Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Bu sayı 2500 adet basılmıştır.

Mide kanserinde erken tanı pilot projesi Fakültemiz bünyesinde hayata geçti

Fakültemiz Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı tarafından hazırlanan ve yürütülen, Devlet Planlama Teşkilatı ve 2 sivil toplum kuruluşu tarafından da desteklenen, Mide Kanseri Erken Tanı Pilot Projesi 2007 yılında gerekli altyapı çalışmaları tamamlanarak aynı yılın Ekim ayında faaliyete başladı. Söz konusu proje kapsamında Ankara'da kır-kent özelliği taşıyan ve heterojen (karışık) nüfus yapısına sahip Altındağ, Mamak ve Yenimahalle ilçeleri pilot bölge seçilerek mide kanseri konusunda geniş bir eğitim ve tarama programı uygulanmaya başladı. Ankara İl Sağlık Müdürlüğü ve Sağlık Bakanlığı Kanser Savaş Dairesi'nin de destekleri alınarak sağlık ocakları ve 3 ilçede gerçekleştirilen ücretsiz halk eğitim seminerleri vasıtasıyla mide tarama programına halkın katılımı sağlanıyor.

Proje uygulaması için Devlet Planlama Teşkilatı desteğiyle oluşturulan bütçe kullanılarak, Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Müdürlüğü'nün yaptığı alımlarla gerekli teknik teçhizat ve aletler alındı. Bu kapsamda Fakültemiz Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı bünyesinde, 3

adet gastroskop, 1 adet duodenoskop, 1 adet magnifiye skop ve 1 adet ultrasonik endoskopi cihazından oluşan endoskopi ünitesi kuruldu. Programa katılan gönüllülerin kan ve doku örneklerinde gerekli inceleme ve tetkikleri yapmak amacıyla Moleküler Biyoloji ve Genetik Laboratuvarı da hizmete açıldı. Mide kanseri konusunda bölge halkının doğrudan taranmasının

yanı sıra erken tanı konusundaki bilincini ve duyarlılığını artırmaya yönelik çalışmalar yapılan projede, aynı zamanda elde edilen verilerin uygun ortamda saklanabileceği bir dökümantasyon ve veri derleme ünitesi oluşturuldu. Bu şekilde gelecekte ülke genelinde bir bilgi altyapısının temelini atılması hedeflendi.

Projenin işleyişinde; bölgede yer alan sağlık ocakları vasıtasıyla bilgilendirilen ve randevu verilen gönüllülerin, proje destekçileri tarafından sağlanan servis araçlarıyla Fakültemiz Cebeci Hastanesine getirilerek ve kan örnekleri alınarak endoskopi öncesi gerekli olan rutin Hepatit-B, Hepatit-C ve HIV testleri yapılıyor. Daha sonra istatistiki bilgiler için gerekli olan anamnez soruları tamamlanarak hastaya ertesi gün için endoskopi randevusu veriliyor. Yapılan endoskopi işlemi sonucunda kişilere hastalıkları hakkında bilgilendirme yapılarak tedavileri için yol gösteriliyor. Projenin başladığı 2007 yılı Ekim ayından itibaren yapılan tarama çalışmasında 4000 hastanın endoskopik mide taraması yapılarak, gerek duyulduğunda alınan biyopsi örnekleri Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalınca değerlendirildi. Hastaların 13'ünde mide kanseri saptanarak, bu hastalardan 10'unun tedavisi Fakültemizde yapıldı. Aynı zamanda mide dokusunda displazi ve intestinal metaplazi saptanan hastaların takibi ve kontrolü de Cerrahi Onkoloji Bölümü tarafından yürütülüyor.

Ankara Tıplılar Hepatit-B'den korunuyor

Sağlık Bakanlığının başlattığı uygulamayla ilköğretim çağındaki tüm öğrencilere yapılan Hepatit-B aşısını yaptırmayan üniversite öğrencileri de bu uygulama kapsamında yaptırabiliyor. Bakanlığın bu uygulaması 13-14 Ocak 2008 tarihinde Ankara Tıp Fakültesi'nde de gerçekleştirildi. Ankara Tıplı öğrenciler, Bakanlığın öncülüğünde gerçekleştirilen, Fakültemiz Dekanlığı ve Öğrenci İşleri Bürosunun koordinatörlüğünde

yürütülen aşı uygulamasıyla Hepatit-B aşısı yaptırarak kendilerini bu virüse karşı

korumaya aldı. Hepatit-B virüsünün kan yoluyla ve cinsel yolla bulaştığını belirten Sağlık Bakanlığı Hepatit-B Aşısı Uygulaması gözetmen doktorlarından Dr. Fulya Karakaş, yapılan aşı ile Hepatit-B'ye karşı öğrencilerin kendilerini korumaya aldığını söyledi. Dr. Karakaş, Bu uygulama kapsamında Ankara Tıp Fakültesinde 1000'in üzerinde öğrenciye Hepatit-B aşısı yapıldığını da belirtti.